

SLOVENSKÉ NÁRODNÉ MÚZEUM MÚZEUM UKRAJINSKEJ KULTÚRY

Centrálne 258, 089 01 S v i d n í k
tel.: 054 2451001-7, e-mail: sekretariat-muk@snm.sk, www.snm.sk

Tlačová správa, 27. február 2018, Svidník

T. Ševčenko. Vernisáž piesní

Stalo sa **tradíciou** vo Svidníku uctiť si v mesiaci marci meno génia ukrajinského ľudu **Tarasa Ševčenko**. V piatok, **9. 3. 2018 o 14.30 hod.**, sa v budove SNM-MUK uskutoční slávnostná akadémia pod názvom **T. Ševčenko. Vernisáž piesní** pri príležitosti narodenia a úmrtia básnika. Záštitu nad podujatím prevzal primátor mesta Svidník Ing. Ján Holodňák a hlavnými organizátormi sú: Regionálna rada ZRUSR vo Svidníku, SNM – Múzeum ukrajinskej kultúry a Klub umeleckého slova pri Podduklianskej knižnici.

Taras Ševčenko... Génius, mysliteľ, prorok. Muž neobvyklého osudu a mimoriadneho talentu, ktorý získal svetovú slávu. Každá generácia v jeho básnickej tvorbe nájde pre seba čosi blízke a zrozumiteľné. Asi preto, lebo Ševčenkova poézia je poéziou večných otázok hľadania pravdy, ľudských pocitov, lásky a nenávisti, bolesti a utrpenia, boja, viery a vôle.

Ako básnik Taras Ševčenko vyrastal na piesňach a baladách potulných muzikantov a spevákov – „kobzarov“ a „lirnykov“. Ešte v ranom detstve ho okúzlili a sprevádzali po celý život. Kobzarstvo vyjadrovalo ašpirácie a túžby ukrajinského ľudu. Kobzari odovzdávali z generácie na generáciu svoje umenie, ktoré prebúdzalo vlastenectvo, zmysel pre národnú dôstojnosť a vysokú duchovnosť. Nie náhodou Ševčenko prvú zbierku svojich veršov z úcty k tvorcom a interpretom historických piesní a melodických recitátívov – „dúm“ nazval *Kobzar*. Obdivoval unikátnu individualitu každého kobzara, zamiloval sa do ich spevu a ich tvorbu vyzdvihoval nad Homérove básne.

Téma T. Ševčenko má dôležité miesto v umení mnohých ukrajinských skladateľov. Zvlášť tesné priateľstvo spájalo básnika s jeho krajanom, známym ukrajinským skladateľom, spevákom a dramatikom Semenom Hulakom-Artemovským (1813-1873). Svojmu kamarátovi a krajanovi S. Hulak-Artemovský venoval pieseň *Stojí javor nad vodou*.

Najväčším šíriteľom diela T. Ševčenko v hudbe je Mykola Lysenko (1842-1912), ukrajinský skladateľ, klavirista, dirigent a učiteľ. K poézii Ševčenko sa vracal po celý život. Jeho cyklus *Hudba ku Kobzaru* obsahuje 87 skladieb rôznych žánrov a foriem, aj preto skladateľ dostal prezývku Ševčenko v hudbe.

Pokračovateľom národného smerovania ukrajinskej hudby, ktoré vytýčil Mykola Lysenko, bol skladateľ a zborový dirigent Kyryl Stecenko (1882-1922). Svojim potomkom zanechal vzácne poklady svetskej a duchovnej hudby. Jedným z jeho najznámejších diel je skladba k dramatizácii básne Tarasa Ševčenko *Hajdamáci*, ako aj zborová skladba *Závet* s textom poetu. Pri príležitosti 50. výročia úmrtia T. Ševčenko Stecenko napísal kantátu *Ševčenkovi*.

Poetické slovo a estetické čítanie T. Ševčenka dodnes zohráva výnimočnú úlohu pri formovaní a rozvoji hudobného umenia. Diela Kobzara zaujímajú dôležité miesto v repertoári profesionálnych a amatérskych umeleckých skupín i jednotlivých umelcov. Práve na jeden z takýchto hudobných programov, na ktorom zaznie poézia a ukrajinské piesne s textami veľkého KOBZARA, **Vás srdečne pozývame**. Scenár a réžiu programu pripravila Evelina Hvat'. Okrem nej v programe vystúpi Anna Vaňková, Sofia Kundratová, Halyna Halčíková, Elena Pindarová, Ľudmila Ražina, duo Vyšyvanka (Ľudmila Kozyrieva a Kateryna Salijenko) z Prešova.

Kontakt: ludmila.razina@snm.sk

Mediálni partneri SNM: TA SR, PRAVDA